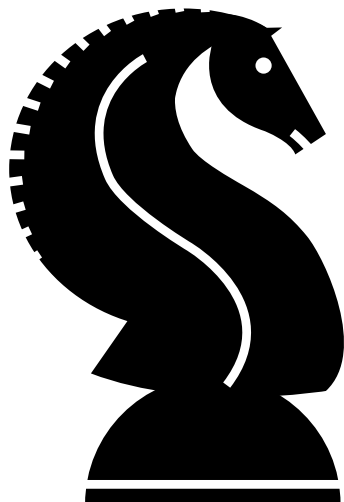

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

2. ČERVENCE 2009 ROČNÍK III. ČÍSLO **27 28**

PÁTRÁNÍ INTERNETEM

ŠACHOVÝ SVĚT NA FACEBOOKU

Chcete být v družstvu, byť mafianským, se Sergejem Movsesjanem, nebo pátrat po tajemně skryté identitě Viktora Lázníčky? Víte, jaký význam mají televizní zprávy pro Roberta Cveka? Je vám líbo dostávat denně několik hezkých diagramů přímo od Susan Polgárové, případně si potlachat se Zhu Chen? Žádný problém! Projděte se společně s rozsáhlou komunitou (nejen) milovníků šachu po portálu Facebook.com.

Facebook.com se v poslední době stal celosvětovým fenoménem, který se pochopitelně nemohl vyhnout ani příznivcům královské hry. Naleznete zde přední světové šachisty na čele s Garri Kasparovem, Magnusem Carlsenem či Veselinem Topalovem a pozadu nezůstává ani krásnější polovina šachového světa. Mediálně velice zdatná úřadující mistryně světa Alexandra Kostenjuková se se svými početnými přáteli pravidelně dělí o aktuální dění spojené s její osobou a nechybí pochopitelně ani její nejnovější fotografie. Celé revoluce se samozřejmě účastní také česká a slovenská šachová scéna. Při porovnání odpovědí několika hráčů se největším „fejsbukářem“ jeví Sergej Movsesjan.

Pokračování na straně 10

HRÁČEK VÍTĚZÍ V NEW YORKU

Zbyněk Hráček

Velmistr Zbyněk Hráček (2604) zvítězil v turnaji pořádaném Marshallovým šachovým klubem v New Yorku. V devítikolovém turnaji získal šest a půl bodu, stejně jako na druhém a třetím místě GM Alex Stripunsky (2556), respektive GM Giorgi Kacheišvili (2613). Kompletní výsledky turnaje jsou k dispozici na adrese: www.marshallchessclub.org.

KDYŽ SE ŠACHISTÉ FACKUJÍ

Zvláštní fúze nejnáročnějšího fyzického a nejnáročnějšího duševního sportu – chessboxing – vyvolává mezi šachisty rozporuplné reakce. Někteří se smějí, jiní pláčou a najdou se i tací, co krčí rameny, protože bitkou končí každá druhá jejich partie v nedaleké nálevně. Velkou oblibu si

ale chessboxing zjevně získal u nešachového publika, které pravidelně navštěvuje zápasy v hojném počtu a přes mlhavou znalost pravidel hltá každou vysvětlující poznámku přizvaného šachového profesionála. Jeden z nejlepších zápasů nedlouhé historie tohoto sportu se odehrál na St. George's Day v Londýně. Ve zcela zaplněném klubu „Pracujících mužů“ se odehrály hned čtyři vynikající mače v různých kategoriích – „profesionální“, amatérské, těžké váze a pak zápas Anglie proti Německu. Celým večerem vás provede skvělá fotogalerie na šachovém serveru ChessBase.com.

Chessboxing

ŽIVOTNÍ JUBILEUM ELIŠKY RICHTROVÉ PO STOPÁCH PRVNÍ ČESKÉ VELMISTRYNĚ

Vítězství v Evropském poháru juniorek, pět domácích přebornických titulů z let 1979 – 82 a 1988, dva mezipásmové turnaje, účast v turnaji kandidátek ženského mistrovství světa, reprezentace své vlasti na několika šachových olympiádách, vítězství na několika mezinárodních turnajích a tituly ženské mezinárodní mistryně a velmistryně, to je ve stručnosti dosavadní bilance WGM Elišky Richtrové, která v uplynulém týdnu oslavila významné životní jubileum – 50 let.

Eliška Richtrová

Pokračování na straně 13

ARMÉNIE ROZDRTLILA FRANCII

Joël Lautier

Vyzvat k šachovému měření sil Arménii je vždy velice odvážným počinem. Přesvědčili se o tom Francouzi, kteří proti výběru šachové velmoci ve složení Levon Aronjan, Vladimir Akopjan, Tigran L. Petrosjan a Gabriel Sargissjan nastoupili v Paříži. „Arménie je díky vyššímu průměrnému ratingu v tomto zápase jasným favoritem, ale v takovýchto zápasech vždy rozhoduje týmový duch a aktuální forma,“ říkal před zahájením zápasu domácí velmistr Christian Bauer. I tu ale měli v průběhu celého zápasu lepší Arméni, a Francouzům tak nepomohl ani dočasný návrat velmistra Joëla Lautiera, který si užívá šachového důchodu. Arménie vyhrála se sedmibodovým náskokem (19,5:12,5), když jejím procentuálně nejúspěšnějším hráčem byl velmistr Tigran L. Petrosjan se šesti body. Nejlepší Francouz Maxime Vachier-Lagrave získal o bod a půl méně.

WROCLAW 2009

Velmistr Sergej Tivjakov (2697) zvítězil díky lepšímu pomocnému hodnocení na silně obsazeném otevřeném turnaji, který byl v uplynulém týdnu zakončen v polské Wroclawi. Stejně jako dalších sedm šachistů získal v devítikolovém turnaji šest a půl bodu.

Sergej Tivjakov

Druhou příčku přisoudilo pomocné hodnocení domácímu GM Bartoszovi Soćkovi (2637) a bronz pak Vadimu Malachatkovi (2618) z Běloruska. Z českých zástupců se v Polsku nejlépe umístil tandem rodiny Biolků, když mladší z nich skončil s pěti a půl body na dvacáté první příčce a zkušenější z Biolků uhrál o půl bodu méně, což mu přisoudilo místo dvacáté čtvrté. Pátou desítku v celkovém pořadí otevírala na 41. místě se čtyřmi a půl bodem WGM Kateřina Němcová (2294).

BLICÁK POD ŠÍRÝM NEBEM

Nejpevnější nervy a nejrychlejší ruku prokázal v rámci brněnského Open Air Chess Festivalu 2009 Martin Šklíba (2316), který ve finálové skupině bleskového turnaje získal osm bodů a obsadil s nejtěsnějším náskokem půl bodu první místo. Na druhém místě se se sedmi a půl bodem umístil Jan Uhmman (2150) a bronz pod širým nebem získal Miroslav Pakosta (2156).

Kompletní výsledky turnaje, jehož výtěžek byl věnován na novou hračič místnost brněnské Lokomotivy, jsou k dispozici na webu pořadatele: lokomotivabrno.klenot.cz.

ŠACHOVÝ FESTIVAL BRNO 2009

Jan Bernášek

Mezinárodní mistr Jan Bernášek (2443) měl nejlepší start v uzavřeném velmistrovském turnaji hraném v rámci devátého ročníku Šachového festivalu v Brně. V úvodních třech kolech získal plný počet bodů, když postupně porazil Bronislava Vymazala (2338), GM Michaila Ivanova (2470) a IM Olega Spirina (2437), a má tak půl bodový náskok na druhého v pořadí IM Pavla Šimáčka. Festival pořádaný oddílem ŠK Duras Brno probíhá od 26. 6. do 5. 7. 2009 a v jeho rámci probíhají dva uzavřené a dva otevřené turnaje. Oficiální stránka turnaje: www.skduras.cz.

ZEMPLÍNSKA VEŽA FIDE OPEN 2009

Štefan Mazúr (2373) z ŠK Zemplín Michalovce se stal vítězem dvaadvacátého ročníku turnaje Zemplínská veža 2009, když v sedmi kolech získal šest a půl bodu. Druhé místo si mezi osmadvaceti zúčastněnými šachisty vybojoval Peter Deméter (2268) z ŠK Sabinov a bronz bral prešovský Eduard Hagara (2379).

BORIS GELFAND: DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete objednat na dobírku na adrese:

PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

PHOENIX-ZEPPELIN KING-SIZE-SERVICE

Kompletní řešení „v jednom“

Nabízíme Vám:

1. Individuální řešení atraktivního financování prostřednictvím CAT Finance: od pronájmu přes financování až po leasing.
2. Smluvní servisní služby „na míru“: od prohlídek přes údržbu až po plné servisní smlouvy.
3. Široké možnosti zajištění a garantování oprav a údržby.
4. Bonusová výbava strojů.
5. Dodávky náhradních dílů po celé ČR do 48 hodin.
6. 12 hodinová pohotovostní služba.
7. Nejlepší pokrytí území sítí poboček se 150 servisními specialisty a 70 mobilními servisními auty.
8. 11 půjčoven strojů The Cat Rental Store.
9. Kvalifikované poradenství pro použití a nasazení strojů.
10. Jedinečná nabídka servisně prověřených použitých strojů.

Phoenix-Zeppelin, spol. s r.o.
Lipová 72, 251 70 Modletice
info@p-z.cz, www.p-z.cz

**PHOENIX
ZEPPELIN®**

CAT®

TAHY NA OBLOZE

Nesčetné galaxie hostí velké množství podivínů i sektářů, blouznivců i bludařů. Představa hvězdných šachových partií, jakkoliv není jistě obvyklá, se proto někde ve vesmíru objeví zřejmě zcela nutně, stačí k ní současná existence šachové hry a hvězd. Možná by šlo zajít ještě dále: Je-li vesmír nekonečný, pak se taková idea musí vyskytnout dokonce snad i nekonečněkrát; to však nelze ověřit, protože jakémukoliv pozorovateli je nutně vždy přístupný pouze omezený výsek kosmu.

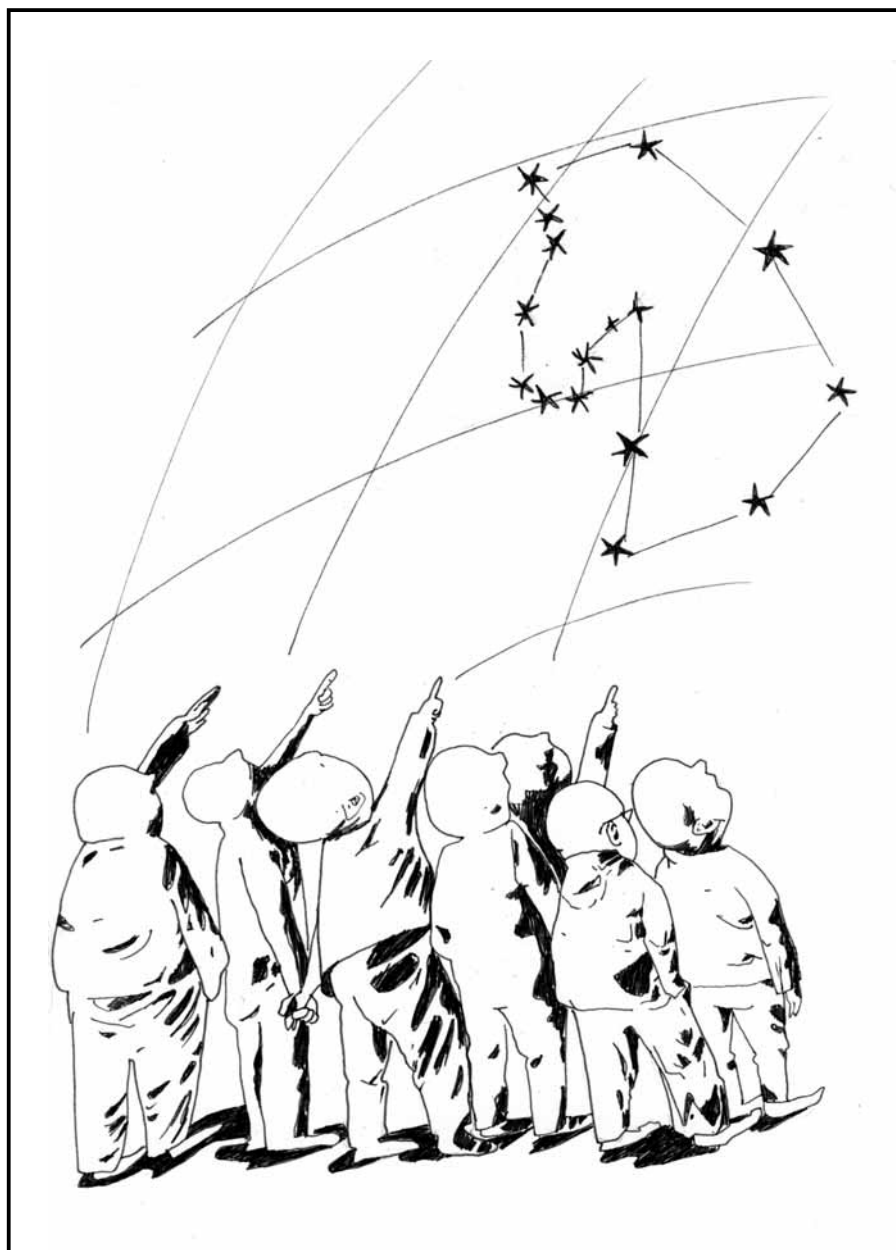
Ať tak či onak, jistá skupina sídlící původně v mlhovinách za souhvězdím Střelce (při pohledu od Země, z jiných směrů žádné takové souhvězdí jako sourodý celek neexistuje) přišla s myšlenkou, v níž se kombinuje posedlost šachovou hrou se svérázným chápáním astrofyziky a metafyzickou spekulací přecházející v šílenství nebo alespoň opouštějící běžně chápaný pojem přičetnosti. Smyslem vesmíru, tvrdil tento kult, je odehrát tu nejlepší šachovou partii. Úkol člověka se přitom omezuje na roli pozorovatele, ani tak však není vůbec snadný. Sekta byla totiž přesvědčena, že nejlepší partie bude odehrána hvězdami (proč ne třeba atomy, to je měřítko člověku stejně vzdálené jako hvězdy, mohl by jistě namítnout skeptik), a posmrtné blaženosti dojdou ti, kdo ji dokážou sledovat tak, jak to bude nejlépe možné.

Šachovou partii s hvězdami samozřejmě neodehrají lidští hráči (to by bylo náročné jak po stránce technologické, tak především finanční), ale pohyb nebeských těles se uskuteční nezávisle na nich. Podobně jako jiné náboženské texty, ani tato kosmologie nebyla prosta rozporů. I kdybychom připustili, že při pohledu z určitého bodu mohou hvězdy svým pohybem vytvářet struktury odpovídající šachovým pozicím, jak vůbec poznáme onu nejlepší partii? Bude

bez chyb, nebo zde naopak budou slabé tahy umožňující obzvlášť efektní kombinace? Známe tuto partii (ve smyslu šachové notace) dopředu a je třeba jen zachytit její průběh, nebo musíme sledovat veškeré hvězdné partie a až pak mezi nimi vybírat? Rozhodují u hvězdných šachů pouze motivy výlučně šachové, nebo snad i elegance ohonů komet a barvy hvězd? Figurky samozřejmě poznáme jen podle jejich pozice ve výchozím postavení, černou a bílou barvu si musíme představovat jako abstrakci, ostatně pohyby zcela černých a nezářících

hvězd by na obloze ani nebylo možné sledovat.

Přívrženci tohoto obskurního kultu svou víru vysvětlovali následujícím způsobem: Tvzení o sektě jsou přehnaná, tak jako botanik katalogizuje rostliny, oni dělají podle určitého pravidla totéž s hvězdami. Smyslem jejich počínání je prostě odhalovat ve vesmíru místa, z nichž lze dění na obloze znázornit jako partii hranou dle platných pravidel. I bez dalších omezujících podmínek je už tento požadavek sám o sobě velice silný; hvězdy (stálíce) jsou přece objekty dlouhověkými, jak tedy bude

realizováno třeba braní? (Nechceme-li se omezit na partie, v nichž k braní nedošlo, lze ale takto vytvořit něco elegantního?) Snad srážkou hvězd, z nichž přežije pouze jediná, nebo tím, že některá z hvězd zhasne a figurka už nebude dále viditelná? Tímto způsobem by se dalo realizovat i braní mimochodem, při němž figurky/hvězdy nepřijdou do přímého kontaktu. Naopak náhlé zjasnění hvězdy by mohlo třeba symbolizovat proměnu pěšce v silnější figurku a podle dalších pohybů by se rozhodlo o tom, jakou figurku si kosmický hráč postavil. Spekulovat by šlo i o konci partie – pokud pomineme možnost, že matem (nebo snad přesuny hvězd mohou skončit nějak jinak, třeba nekonečným opakováním tahů?) se naplní smysl existence vesmíru, budeme se muset smířit s tím, že další pohyby hvězd již přestanou postrádat vyšší smysl. Tato relativně střízlivá verze nakonec převládla, protože stejně tak nutně nemohly dávat smysl pohyby hvězd před tím, než se dostaly do základního postavení; představa, že teprve v tuto chvíli začal vesmír a všechno ostatní jsou jen naše falešné vzpomínky, až příliš zaváněla solipsismem.

V zásadě není ani pro skeptika problém připustit, že někde v kosmu, v nepřeborných zákratech časoprostoru nalezneme místa, odkud bude pohyb hvězd připomínat šachovou partii. Věřící zdůrazňují, že ale ani rozhodnutí, která z nich je nejdokonalější, nemusí znamenat nepřekonatelný problém. V konečném úseku pozorovatelného (a navíc během života přístupného) vesmíru může být sotva sehrán nekonečný počet partií. Není tedy nutné vybírat tu absolutně nejkrásnější šachovou hru, ale pouze seřadit podle elegance ty, které vůbec máme šanci objevit. Někteří věřící v tento okamžik sektu opustili, neboť se jim zdálo, že Božské zjevení bude v takovém případě pouze relativní a taková možnost neuspokojila jejich víru v absolutnost transcendence.

Pochybovači by jistě mohli přijít s celou řadou dalších otázek. Vždyť je-li plynutí času relativní a prostor se různě zakřivuje, můžeme jakékoliv tvary zobrazit v zásadě na jakékoliv jiné a samotná základní myšlenka nějakého absolutního pohybu v absolutním prostoru je pobloudilá; takto uvažující jedinci však mezi příznivci kultu scházeli, neboť obrazotvornost zde vy-

soce převažovala nad přičetností. I v sektě nicméně padla námitka, podle níž obloha obsahuje tolik hvězd, že není zdaleka patrné, přesuny jakých objektů se mají sledovat. Na to ovšem kazatelé zase netrpělivě namítli, že stačí, aby partie byla složena z pohybů alespoň nějakých hvězd a ostatní můžeme zanedbat jako šum na pozadí. I tak bude přece složité najít trajektorie odpovídající tahům šachových figur: přes veškeré relativistické efekty a překonání úzce newtonovského pohledu na vesmír je totiž stále třeba uznat, že při ohledu odkudkoliv eliptické pohyby nebeských těles převládají, dejme tomu, nad přesuny, jež by odpovídaly tahům jezdce. Dokonce ani planety se svými retrográdními pohyby nedokážu jednoduše simulovat třeba jemné tempování králů v pěšcové koncovce.

Nahodilé pátrání se proto ani největším optimistům nezdálo jako spolehlivá cesta k vytouženému cíli. Sektáři, vybaveni od štědrých mecenášů

zmámených příslibem věčného života výkonnými počítačovými systémy, dokázali nakonec simulovat pohyby hvězd, jak by byly viditelné z různých bodů prostoročasu. Matematici a softwaroví inženýři, zlákáni nabídkou finanční odměny (a provázení okázalým opovržením těch, jimž se toto lukrativní zaměstnání získat nepodařilo), nakonec vyvinuli systém, který umožňoval vybírat body, z nichž pohyb hvězd bude opravdu odpovídat regulární partii na šachovnici zvětšené do galaktického měřítká. Zbývalo určit časové a prostorové souřadnice, odkud je toto nebeské představení možné sledovat. Ukázalo se, že Nesmrtelná partie Anderssenova s Kieseritzkým je viditelná zrovna krátce poté, kdy byly tyto výpočty dokončeny, a to navíc z (mezitím dávno opuštěné) Země. Příznivci kultu pokládali tuto skutečnost za doklad existence Prozřetelnosti a vypravili se do této oblasti sledovat Božské představení.

Fakt, že tato část vesmíru byla v té době již evidentně prakticky neobydleným zapadákovem, naplnil poutníky nikoliv pochybnostmi, ale příjemným pocitem vlastní výjimečnosti. Po příletu k Zemi však zjistili, že výhledu na Nesmrtelnou partii brání množství kosmického prachu. Později někteří odpadlíci tvrdili, že ve výpočtech byla stejně chyba a již po přijetí královského gambitu všechny figurky pohltila prudce expandující černá díra. Ať tak či onak, vývoj událostí nebyl příliš ve shodě s chápáním Božského plánu, sekta se rozpadla a pouze několik neústupných vytrvalců věří, že se jedná o poslední zkoušku, na jejímž konci spatří pravověrní na obloze skutečně nejlepší hvězdnou partii. Stejně se však neshodnou, jaká partie to bude a zda ji již někdy předtím nesehráli v menším měřítku samotní lidé.

Pavel Houser

Ilustrace: Kristina Peřichová

KOMUNISMUS A KAPITALISMUS NA ČTYŘIAŠEDESÁTI POLÍCH

Bílý král a rudá královna, kniha Daniela Johnsona, která vypráví historii šachu dvacátého století v kontextu s politikou východního a západního světa, léty studené války a pádu komunismu na přelomu osmdesátých a devadesátých let, se stala námětem pro hodinový pořad vysílaný na Českém rozhlasu 3 – Vltavě. Poslední červnovou sobotu dopoledne lákal k poslechu titulem „Šachovnice na nejvyšší úrovni“.

Do hodiny odehrávající se ve světě šachu v rukou politiky posluchače uvedl hlas předčítající vybrané úryvky z knihy. Lehká sonda do hluboké historie královské hry dávala tušit, že kniha řádky s touto náplní sice nevynechává, ale hlavním tématem budou léta ne zase tak dávná. Petr Matoušek, průvodce pořadem, pokládá otázky překladatelce knihy, známé české publicistce Petrušce Šustrové. „I když jsem šachy hrávala, je to spíše náhoda, že padl výběr na tuto knihu,“ říká na úvod pořadu a během svých vzpomínek uvádí několik šachových historek: „Když jsem pobývala ve vězení, sehrála jsem několik partií. Tahy jsme si vyťukávali přes zeď. Tehdy jsem vyhrála s někým na prvním patře, ohromně mě to povzbudilo.“

Komunismus pronikal stále hlouběji do šachového prostředí a pro vládnoucí garnituru se boje na čtyřiašedesáti polích proti západním šachistům staly měřítkem síly a úspěchu. Dlouhou poválečnou éru, kdy neustále vítězí sovětský „amatérismus“ nad „profesionálním“ západním světem, rázně utíná až rok 1972. Robert Fischer obrací šachový svět naruby. „Na západě odsouvá zápas v Rejkjavíku v televizi zaběhnuté pořady na vedlejší kolej,“ předcítá hlas řádky knihy a pokračuje:

„V londýnských barech se přenáší soustředění od terče na šipky k šachovým stolům.“ Na druhé straně barikády panuje přesně opačná nálada. Kapitulaci Spasského a korunovací nového krále komentují sovětské noviny kdesi na poslední stránce. Devatenáct odstavců věnovaných zápasu v předním sovětském šachovém časopisu neobsahuje ani výsledek.

K dokonalému vykreslení atmosféry posloužila v pořadu velmi citlivě vybraná hudba, jejíž vstupy mezi sebou spojovaly pomyslné kapitoly. Patrně nejmrazivější dopad měly tóny uvozující období souboje korunovaného krále bez boje Anatolije Karpova se „zrádce“ sovětského lidu Viktorem Korčným. Jak uvádí citace z knížky, souboj v Baguiu byl nejvyšším vrcholem divadelního představení v historii šachové hry. Nikdo však nevěděl, zda se jedná o melodrama, či frašku. Odborné slovo bylo v pořadu dáno mezinárodnímu mistru Josefu Přibylvi, který neváhal odhalit mnohdy nevyřčená slova minulosti. „Souboj Karpova s Korčným v Baguiu byl velmi nefér, jednalo se spíše o souboj

Petruška Šustrová

mimo šachovnici,“ upřesňoval tehdejší situaci. Vzpomněl i na českého zástupce, velmistra Miroslava Filipa, který v zápase vystřídal v křesle hlavního rozhodčího: „Korčnoj tvrdil, že Filip je lokaj sovětského systému. Nutno říci, že náš velmistr na plno věcí v roli rozhodčího nereagoval, i když by podle etiky měl.“

Karpov věrný doporučení samotného Brežněva odolal nájezdům západního Viktora Hrozného a na počátku osmdesátých let se zdálo, že sovětský komunismus a sovětský šach můžou být věčné. Zkáza však přichází zevnitř, jak v šachu tak i v politice. „Komсомолец Kasparov se má stát novým vlajkonoscem sovětské školy, sovětského zřízení. Jeho vlastnosti a smýšlení však mladého Garriho vedou na jinou cestu a po vítězství nad Karpovem se stává spíše hrobařem systému,“ cituje hlas z knihy.

Hodina zajímavého pořadu na rozhlasové stanici Vltava utekla strašně rychle a já běžím do knihkupectví koupit si Johnsonovu knihu.

Petr Boleslav

Více než 18 let zkušeností...

Máme pro Vás připravenou vždy nejlepší nabídku

- ✓ prodej
- ✓ servis
- ✓ prodej ND

Akční nabídky
a novinky
najdete na našich
webových stránkách

Management kvality
ISO 9001:2000
► Pravidelné dobrovolné
prověřování

FORD AUTOSALON A SERVIS

PRAHA 10, Černokostelecká 116
gsm: 774 888 111
tel.: 272 706 540
prodej-praha@fordchar.cz
office@fordchar.cz

SERVIS

PRAHA 9, Poděbradská 29
gsm: 777 922 115
tel.: 222 323 787
office-city@fordchar.cz

VOLVO AUTOSALON A SERVIS

PRAHA 9, Poděbradská 29
gsm: 775 112 244
tel.: 284 818 904
prodej@city.charouz.cz
servis@city.charouz.cz

SUZUKI AUTOSALON A SERVIS

PRAHA 10, Černokostelecká 116
gsm: 776 767 000
tel.: 272 706 540
prodej@suzuki.charouz.cz
servis@suzuki.charouz.cz

charouz
www.auto.charouz.cz

www.ford.charouz.cz

www.city.charouz.cz

www.suzuki.charouz.cz

IVANČUK KRÁLEM V BASNĚ

Prudký až volný pád vystřídala stabilizace a následují první známky opětovného růstu. To není stručné shrnutí událostí na kapitálovém trhu, ale současná situace jednoho z nejzajímavějších šachistů planety, Ukrajince Vasilije Ivančuka. Po špatných výsledcích na turnaji Grand Prix FIDE v Nalčiku a na prostém propadáku v Sofii, kdy se jeho průběžný rating na chvíli dostal až pod hranici 2700 bodů zvítězil minulý týden éterický Ukrajinec téměř rozdílem třídy na Královském turnaji pořádaném v rumunské Basně.

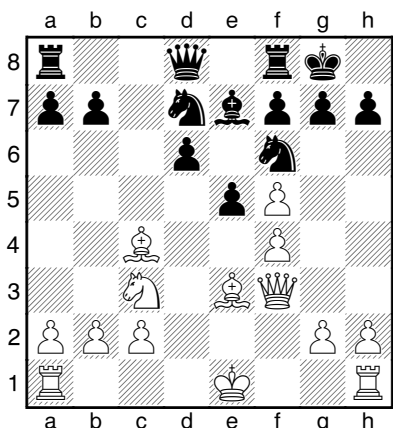
Celým desetikolovým turnajem honosícím se průměrným ratingem 2729 bodů prošel velmistr Ivančuk, stejně jako druhý Boris Gelfand a bronzový, nejvýše nasazený, Tejmur Radžabov bez jediné porážky, a na rozdíl od svých kolegů se mu podařilo zvítězit hned ve třech partiích. Jednu z jeho vítězných partií si pro svůj komentář vybral také velmistr Petr Hába.

VASILIJ IVANČUK (2746) - LIVIU-DIETER NISIPEANU (2675)

III Kings' Tournament Basna 2009
Sicilská obrana [B82]

Komentuje: GM Petr Hába

1.e4 c5 2.Jf3 e6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 d6 6.Se3 Se7 7.f4 0-0 8.Df3 e5 9.Jf5 Sxf5 10.exf5 Jbd7 11.Sc4

11...Vc8 Tento logický tah ještě nikdo předtím nezkoušel. Vývin věže s tempem vypadá zdravě.

Slavnostní vyhlášení výsledků

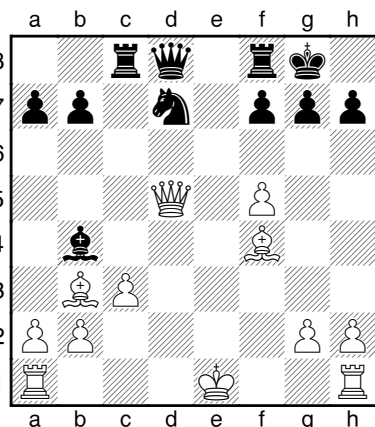
Teorie ale doporučuje silné 11...exf4! na základě partie Kuprejčik, V. (2520) - Judasin, L. (2555) Leningrad 1989, kterou můžete nalézt v Informátoru 48/322.

12.Sb3 d5 Nisipeanu se snaží pomocí oběti pěšce využít nejisté postavení bílého krále v centru. Jinou, také zajímavou možností byla oběť kvality po 12... Da5 13.0-0 Vxc3!? 14.bxc3 e4 15.De2 Dxf5 se spíše poziční kompenzací.

13.Jxd5 Druhým způsobem odebrat centrálního pěšce, který hrozil vidličkou na lehké figury, nelze: 13.Sxd5 umožňuje nejen oběť kvality 13...Vxc3, ale také nemilosrdné počítačové 13... Sa3!.

13...Jxd5 14.Dxd5 Slabší 14.Sxd5 nechávalo bez ochrany pěšce c2.

14...exf4 15.Sxf4 Sb4+ 16.c3

16...De7+ Tuto pozici měl asi Liviu na mysli, když obětoval pěšce. Bílý král nestihne udělat rošádu a mohl by se stát terčem pro již vyvinuté černé figury. Bílá dvojice střelců spolu

s centralizovanou dámou ale kontroly spoustu polí a velmi ztěžují organizaci útoku černého. Ani jiné možnosti vedení útoku neslibují více: 16... Vc5 17.Dd3 Ve8+ 18.Kf2 Db6 19.Kf1; 16...Dh4+ 17.g3 Vfe8+ 18.Kf2 (18.Kd2 Df6) 18...Sc5+ 19.Dxc5 Dxf4+ 20.gxf4 Jxc5 21.Kf3 v obou variantách si bílý král dokáže poradit.

17.Kf1 Neopatrné 17.Kf2? by dalo soupeři důležité tempo 17...Sc5+.

17...Vc5 Po 17...Jf6 by jezdec překážel své dámě a po 18.De5 by došlo k výměně dam, což rozhodně nepatří do plánů černého.

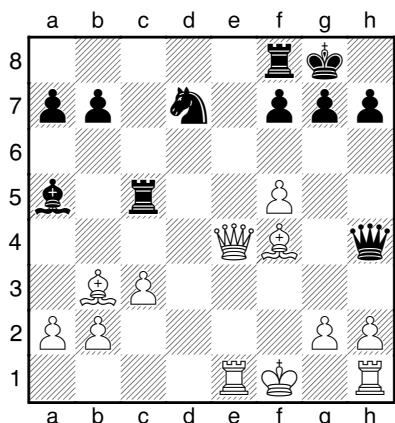
18.Ve1! S tempem vyvíjí dámskou věž a nabízí soupeři výměnu dam i přes ztrátu pěšce f5. Ústup dámy byl sice také možný, ale vyžadoval by velmi přesnou obranu po 18.Dd3 Df6! 19.g4!. Na dobrání lehké figury není čas. (19.Dxd7 Vxf5 20.g3 Vxf4+ 21.gxf4 Dxf4+ 22.Ke1 Sd6! je dostatečně nepřehledné, přičemž černý by měl mít věčný šach; 19.cxb4 Vxf5 20.g3 Je5 21.Dd4 g5 22.Sc2 Jg4! rozmotává klubko svých figur s nejasnou pozicí.) 19...Je5 20.Sxe5 Dxe5 21.Ve1 Df4+ 22.Kg2 Dxc4+ 23.Dg3 Dxc3+ 24.hxc3 Sa5 25.Ve7. Bílý by přišel o pěšce, ale podařilo by se mu vyměnit dámy a jeho převaha v koncovce

Konečné pořadí:

1. Ivančuk, Vasilij	UKR (2746)	7
2. Gelfand, Boris	ISR (2733)	6
3. Radžabov, Tejmur	AZE (2756)	5,5
4. Širov, Alexej	ESP (2745)	5,5
5. Kamsky, Gata	USA (2720)	3
6. Nisipeanu, Liviu	ROM (2675)	3

nestejnobarevných střelců by dávala dobré šance na výhru. **18...Dh4** Po nechání dam na šachovnici je nutností. V koncovce vznikající po 18... Vxd5 19.Vxe7 Vxf5 20.cxb4 Vxf4+ 21.Ke1 Jf6 22.Vxb7 by krátkonohý jezdec neměl proti pěšcům dámského křídla šanci.

19.De4 Sa5

20.Sd6! Tento tah sice nezískává kvalitu, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale vynucuje výměnu dam, takže úkol číslo jedna bílý splnil. Do dejme jen, že jiná možnost spočívala v superklidném tahu 20.h3 s cílem udělat místo pro krále na g2 a dokončit vývin. I pak je převaha bílého značná, např.: 20...Jf6 21.Df3 Vxf5 22.g3, navíc má černý starosti se svojí dámou. **20...Dxe4 21.Vxe4 Vxf5+ 22.Ke2 Jc5?!** Urychluje prohru. Jezdec na tomto poli nemá dostatečnou podporu ostatních spolubojovníků. Objektivně lepší bylo 22...Jf6, ale dlouhá obrana v koncovce rozhodně nebylo to, v co rumunský reprezentant doufal. Po 23.Ve7 Sd8 24.Vxb7 Ve8+ 25.Kd1 Je4 26.Ve1 Jf2+ (26...

Vasilij Ivančuk – Liviu-Dieter Nisipeanu

Vasilij Ivančuk – Alexej Širov

Jxd6 27.Vxe8+ Jxe8 28.Vb8±) 27.Kd2 Je4+ 28.Vxe4! Vxe4 29.Vb8 Ve8 30.Kd3 g6 31.Sa4 Vd5+ 32.Kc4 Vxd6 33.Sxe8 by rozhodl postup bílých pěšců dámského křídla. Ustoupit napadenou věž 22...Vd8 nebylo možné kvůli 23.Ve7.

23.Ve3 Vc8 Stejný tah jako v partii by vedl k výhře i po 23...Vd8.

24.g4 Po možném 24.g4 Vg5 25.h4 Vxg4 by byl odláčen ochránce černého jezdce a po 26.Sxc5 by vzhledem ke slabé poslední řadě ztrácel černý figuru. **1–0**

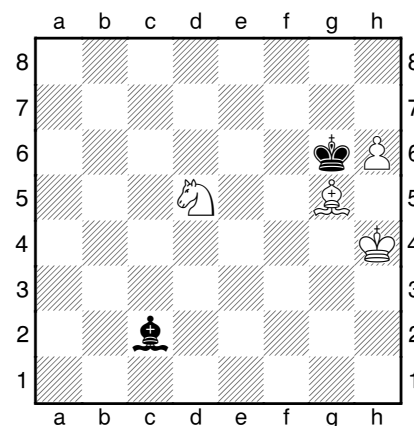
To, že se Vasilijovi Michailovičovi dařilo a on sám si v průběhu turnaje dokonale věřil, dokazuje i rozhodující partie turnaje proti Alexeji Širovovi. Ten podal v Rumunsku také dobrý výkon, a dal tak zapomenout na nezdar na nedávném turnaji v Pojkovském. Závěr jeho duelu s Ivančukem mohl potěšit možná i jeho samého.

VASILIJ IVANČUK (2746) – ALEXEJ ŠIROV (2745)

III Kings' Tournament Basna 2009
Grünfeldova indická obrana [D80]

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 d5 4.Sg5 Je4 5.Sh4 c5 6.cxd5 Jxc3 7.bxc3 Dxd5 8.e3 Sg7 9.Jf3 Jc6 10.Se2 cxd4 11.cxd4 0–0 12.0–0 b6 13.Vc1 Sb7 14.Da4 e6 15.Vc3 Vfc8 16.Vfc1 a6 17.Je1 b5 18.Dc2 Jxd4 19.exd4 Sxd4 20.Sf3 Vxc3 21.Dxc3 Sxc3 22.Sxd5 Sxd5 23.Vxc3 Sxa2 24.Sf6 b4 25.Vc7 b3 26.Jd3 a5 27.Jc5 g5 28.Vb7 h6 29.Jxb3 a4 30.Jc5 Sd5 31.Vd7 a3 32.Vd8+ Vxd8 33.Sxd8 Kg7 34.Sa5 Kg6 35.Sc3 f6 36.f3 h5 37.Kf2 e5 38.g3 Kf5 39.Jd7 Sc6 40.Jc5 g4 41.fxg4+ Kxg4 42.h4 a2 43.Sb2

Sd5 44.Jd3 Kf5 45.Sa1 Sc4 46.Jc5 Sd5 47.Sb2 Kg4 48.Ja4 Sb3 49.Jc5 Sd5 50.Jd7 Kf5 51.Ke3 Sc6 52.Jb6 Kg4 53.Kf2 Kf5 54.Jc4 Ke4 55.Je3 Sd7 56.Jd1 Se6 57.Jc3+ Kd3 58.Sa1 Sc4 59.g4 hxg4 60.h5 e4 61.h6 e3+ 62.Ke1 Sg8 63.Jxa2 f5 64.Se5 Ke4 65.Sc7 f4 66.Jc3+ Kf5 67.Jd5 Sh7 68.Ke2 g3 69.Kf3 e2 70.Kxe2 g2 71.Kf2 f3 72.Sb6 Ke6 73.Jc3 Kf7 74.Se3 Kg6 75.Jd5 Kf7 76.Kxf3 Sb1 77.Jc3 Sc2 78.Kxg2 Kg6 79.Kg3 Kh5 80.Jd5 Kg6 81.Kh4 Sb1 82.Sg5 Sc2 Zdá se, že černý postavil bílému pěšci do cesty pevnou hráz, přes kterou se bílý pěšák díky různobarevnosti obou střelců nebude schopen ani za asistence jezdce probít. Jenže ukrajinský velmistr vidí dál. Svěho pěšce totiž prosadit až do dámy nepotřebuje!

83.Jf6 Sf5 84.h7 Co to má znamenat? Po Kg7 přece bílý svého pěšce nepokryje... No, nepokryje, ale to vůbec není potřeba. Vasilij Michailovič vidí krásný studiový mat! A viděl ho i jeho soupeř, a proto se vzdal, aniž vyčkal rozhodujícího 84...Kg7 85.Sh6+! Kh8 86. Sf8! Sxh7 87. Kg5 Sd3 88. Kh6 s dalším Sg7 mat! **1–0**

Václav Pech

ŠACHOVÝ SVĚT NA FACEBOOKU

pokračování ze strany 1

Sergej Movsesjan

„Na Facebooku jsem poměrně často, a pokud nehraje žádný turnaj, tak v podstatě denně,“ usmívá se jedenáctý hráč světového žebříčku při otázce na jeho vztah k portálu. „Podobných stránek je několik, ale přijde mi, že na Facebooku jsem potkal nejvíce známých a nejvíce zábavy, jako třeba poker a další hry.“ A právě množství lidí a spousta zábavy, kterou Facebook nabízí, jsou podle velmistra Movsesjana tím hlavním důvodem jeho návštěv, což dokládá promptně poslanou přihláškou do jeho mafiánského spolku. Tu okamžitě přijímám. Kdy si člověk zahraje v jednom družstvu s hráčem jeho kalibru?

Radek Kalod

Sergej zde není nijak osamocen. Příliš práce nedá najít další přední domácí hráče. Ti jsou ale ohledně využívání služeb portálu zdrženlivější. „Facebook používám hlavně ke komunikaci, protože ho stejně tak a možná ještě hojněji využívají moji známí a spolužáci,“ říká velmistr Radek Kalod, který kromě přímé komunikace také občas prohlíží fotografie zveřejněné na profilech svých známých. Z podobných důvodů se na Facebooku zjevuje i „přízrak“, jehož byste podle přihlašovacího jména nebo profilového foto identifikovali těžko. „Já se nemaskuju, asi jsem byl při registraci líný dopsat celé jméno,“ směje se Viktor Láznicka a dodává, že i jeho na Facebooku lákají především fotografie, díky nimž může sledovat, co jeho přátelé zrovna dělají. „Mohu také komunikovat s šachisty z celého

Garry Kasparov Stát se fanouškem

Zed' Informace Fotky Pole

Leo Aldrin Caraig [Event "ChessCube Game"]
[Site "www.chesscube.com"]
[Date "2009.07.01"]
[Round "1"]
[White "leo-aldrin@chesscube.com"]
[Black "stevenla@chesscube.com"]
[Result "1-0"]
[WhiteElo "1995"]
[BlackElo "1901"]
[ECO "B15"]
[Time "5:00"]
[TimeControl "5 min"]

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Nc3 a6 4. Nf3 Bg4 5. h3 Bx5 6. exd5 cxd5 7. g4 Bg6 8. Bg2 e6 9. O-O Nc6 10. Bf4 h6 11. Re1 Be7 12. Qd2 Nf6 13. Nh4 Bh7 14. Nf3 Ne4 15. Nxe4 Bxe4 16. Ne5 Bxg2 17. Nx6 bxc6 18. Kxg2 O-O 19. Rab1 c5 20. Be5 c4 21. b3 Rc8 22. c3 Bf6 23. bxc4 Bxe5 24. Rxe5 Rxc4 25. Rb3 Qa5 26. Qb2 Ra4 27. a3 Rc8 28. Re3 Rac4 29. Rf3 R4c7 30. Rb8 Qa4 31. Rxf7 Rxf7 32. Rxc8+ Kh7 33. Qe2 Qxa3 34. Qxe6 Qe7 35. Qxd5 Qf6 36. f3 Qf4 37. Qe4+ Qxe4 38. fxe4 Ra7 39. e5 Kg6 40. d5 a5 41. d6 Kf7 42. Rc7+ 1-0

Před 5 hodinami · Nahlasit

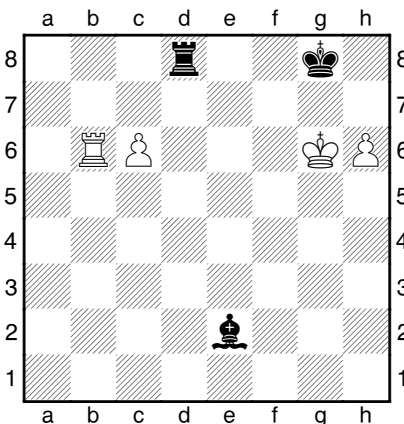
Fanoušci
6 z 11.628 fanoušků Zobrazit vše

Claudio Muñoz Castiello
Edwar Rodrigo Sierra
Igor Tsukerman
Davide Angarella
Abel Abrego
Pecqueur Sylvain

Kasparov na Facebooku

světa, ale to není zase až tak neobvyklá věc.“

Ihned po dočtení Viktorovy zprávy se mi na monitoru objevuje čerstvá pošta od Susan Polgárové obsahující hezký diagram.

„Jak byste nejlépe realizovali nespornou převahu bílého?“ Tak nějak by mohla znít známá formulace otázky ze skvělé knihy Vlastimila Horta a Vlastimila Jansy Zahrajte si šachy s velmistry. A skutečně velice brzy se pod Susaniným diagramem začínají řadit řešení posílaná „šachuchtivými“ uživateli. „1. c7 Vc8 2.h7+! Kh8 3. Vd6 +-, ale když 2. Vd6 pak se černý vymluví 2... Sh5+!! 3.Kxh5 Vxc7 s remízou,“ píše jako první odkudsi z Malajsie Mark Wong Siang Kai. Ale za chvíli

se ozývá další hlava si lámající čtenář. „Pozice je remíz, jelikož po 1. 7 má černý obranu 1... Sd3+. Třeba po 2.Kg5 Vd5+ 3.Kf4 Sf5, nebo 2. Kf6 Vf8+ 3. Ke5 a nejjednodušší cestou pak je Sf5 a bílý nemůže pozici nijak zesílit,“ říká Tobias Dolgener z Maďarska. V několika minutách se objevují další otázky typu: „A co když zahrají tak?“ Tobiasovo řešení nakonec sklízí zasloužené ovace a úlohu nejstarší ze sester Polgárových hned devět v diskusi zapojených hráčů odměňuje vztyčeným palcem.

Robert Cvek

„Mě na Facebook nedávno upozornil můj kamarád, bývalý spolužák ze střední školy,“ komentuje své první kroky na námi zkoumaném portálu velmistr Robert Cvek. „Snažím se denně podívat, co je nového, hodně záleží na tom, jestli mám čas, a taky jde-li internet.“ Na otázku, co Roberta na Facebooku baví nejvíce, se smíchem odpovídá: „Hm... Asi ty fotky různých slečen :). To zřejmě i nejvíce využívám,“ přiznává stříbrný medailista z letošního mistrovství ČR.

Při čtení Robertovy zprávy si vzpomínám na jeho nádherné články o velkých světových šachistech současnosti i minulosti, a tak vyrazím na další brouzdání Facebookem s cílem zjistit, který ze současných i minulých hráčů má mezi zdejší komunitou nejvíce fanoušků. Výsledky mezi aktivními hráči nejsou nijak překvapivé. Vedou šachisté atraktivního útočného stylu v čele s Veselinem Topalovem (1883 fanoušků) a Magnusem Carlsenem (1846), za nimiž zeje poměrně hluboká propast. Více než tisíc bodů ztrácí Alexandr Morozevič (744) a Vasilij Ivančuk (718) a až páté místo patří exmistru světa Kramnikovi (252). Pokud si ovšem dovolíme na šachovou historii ještě o něco širší pohled, pak uvidíme jiné a zcela suverénní vítěze – Bobbyho Fischera (3193) a velikého a neomylného Garriho Kasparova. Tomu drží stále palce neuvěřitelných 11 605 fanoušků! Odstup, který nejednoho překvapí. Až za Topalova s Carlsenem se pak počtem příznivců probojoval kombinační génius Michail Tal (1548).

Šachový Facebook, to nejsou jenom velmistři a individuální šachisté, ale také šachoví novináři jako Peter Doggers píšící například pro New in Chess a úspěšní pořadatelé šachových akcí. Z této kategorie zde najdete například Pavla Matochu či novoborského Viktora Novotného. „Na Facebook mě přivedly mailly od šachových přátel s žádostí, ať se připojím,“ říká Viktor Novotný

a dodává, že je na Facebooku teprve krátkou dobu. „Šachových přátel mám asi padesát a ke stránkám nss.cz, kterým jsem tu udělal profil, se hlásí přibližně o patnáct šachistů více. Ale to je vše zatím v plenkách.“

Tím narážíme na další možné využití stránek – jako plně funkční šachový portál. „Facebook určité ten potenciál má, ale je to zase o práci s aktualizacemi a doplňováním informací. Jinak by měla fungovat stránka pro nezávodní šachisty, jinak pro oddíl. Třeba na domlouvání schůzek je to dostačující. Už jsem i zkoušel zvát přes Facebook přátele na klubový turnaj v rapidu a mělo to ohlas.“ Že Facebooku využívají i pořadatelé silných turnajů případně šachoví fanoušci, potvrdil Šachovému týdeníku i velmistr Movsesjan. „Přiznám se, že jsem tyto stránky bral vždy výhradně jako společenskou věc, ale už mne i tady kontaktovalo pár lidí ohledně různých turnajů.“

A jaké je porovnání velikosti šachové komunity s ostatními sporty? Inu průměr. K šachové hře se coby fanoušci hlásí celkem 37 852 lidí. To není ani desetina fanoušků kopané, ale rozhodně nezaostáváme za sporty jako lyžování, krasobruslení, squash a překvapivě pouze několik tisícovek ztrácíme na hokejisty! Pokud přijdete na Facebook, nezapomeňte naši hru podpořit. Třeba ten hokej dáme!

Václav Pech

10 NEJOBLÍBENĚJŠÍCH ŠACHISTŮ NA FACEBOOKU:

1. Kasparov, Garri	11 605
2. Fischer, Bobby	3 193
3. Topalov, Veselin	1 883
4. Carlsen, Magnus	1 846
5. Tal, Michail	1 548
6. Morozevič, Alexandr	744
7. Ivančuk, Vasilij	718
8. Capablanca, Jose Raul	478
9. Kramnik, Vladimir	252
10. Petrosjan, Tigran	168

10 NEJOBLÍBENĚJŠÍCH SPORTŮ NA FACEBOOKU:

1. Fotbal	604 897
2. Ragby	329 394
3. Basketbal	238 130
4. Plavání	203 779
5. Házená	180 099
6. Formule 1	127 193
7. Snowbaording	76 273
8. Baseball	72 042
9. Tenis	60 884
10. Golf	53 459

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

8x ročně potěšení pro každého šachového fanouška!

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr
pošt. příhr. 3
150 21 Praha 5
info@sachinfo.cz
www.sachinfo.cz

JANSTA KOSTKA — & — SPOL.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol.
svým klientům garantuje nejvyšší odbornou a profesionální úroveň
poskytovaných právních služeb.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol. patří mezi přední renomované advokátní kanceláře působící na českém advokátním trhu, která poskytuje svým klientům právní služby ve všech oblastech českého práva a práva Evropské unie, přičemž se zejména specializuje na oblast práva obchodních společností, práva veřejnoprávního sektoru a veřejných zakázek, práva nemovitostí, smluvní agendy, arbitráže, soudních sporů a vymáhání pohledávek.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol., Těšnov 1059/1, 110 00 Praha 1, Česká republika
tel.: (+420) 221 875 402-9 • fax: (+420) 221 875 401 • kancelar@jansta-kostka.cz • www.jansta-kostka.cz

PO STOPÁCH PRVNÍ ČESKÉ VELMISTRYNĚ

pokračování ze strany 1

„Elišku znám odedávna, a když jsme se poprvé viděli, to nám mohlo být tak deset, nebo jedenáct let,“ říká GM Marek Vokáč. „Jsme stejná generace pražských dětí,“ dodává s tím, že se Eliška Richtrová již tehdy od svých vrstevnic a vrstevníků výrazně odlišovala. „Její devízou byla bezesporu nadprůměrná inteligence a cílevědomost.“ A právě tyto vlastnosti byly zřejmě základními kameny osobnosti budoucí československé a české reprezentantky, která se podle vlastních slov nemohla spoléhat na rodinou šachovou tradici. „Šachy jsem se naučila, když mi bylo devět,“ vypráví oslavenkyně o svých začátcích. „Jsem z dvojčat, tak jsem hrála s bratrem, také se starším bratrem, a i otec hrál. Už si však nepamatuji, že bychom spolu někdy sehráli partii. Na druhé straně vím, že se mnou jako s děckem jezdil na turnaje a moje partie vždy sledoval a samozřejmě je společně se mnou také prožíval.“ Prosazení mezi převážně chlapeckými soupeři bylo pro mladou Elišku rozhodně velice tvrdou školou, ve které musela sehrát klíčovou roli právě Vokáčem zmíněná cílevědomost spřízněná s velkou dávkou houževnatosti. „Ano, už tehdy jsem byla zarputilá, chtěla vyhrávat, jenže ono to ze začátku moc nešlo.“ Prostředí, ve kterém šachově vyrůstala, pak mělo na její osobnost klíčový vliv. „Eliška se naučila hrát mužské šachy v dost tvrdé konkurenci své mládežnické generace,“ shrnuje Marek Vokáč. Již tehdy byla velmi dobrým praktikem, vynalézavým taktikem a bojovníkem.“

Vlastnosti získané v tuhých mládežnických bojích mají zásadní vliv na další kariéru. Přejít z domácí na mezinárodní scénu přišel v roce 1979, kdy se Eliška Richtrová dostává na pásmový turnaj v maďarském Zalegerszégu. „Tenkrát jsem hrála místo maturitních písemek,“

Eliška Richtrová

říká na adresu pravděpodobně nejsilnějšího z pásmových turnajů. Postupovalo pět hráček a já tehdy dělila čtvrté až sedmé místo, což byl na osmnáctiletou začínající šachistku úspěch.“ V té době byl systém bojů o světový titul mnohem pomalejší. Hrál se několik pásmových turnajů, ze kterých se postupovalo do turnaje mezipásmového. Tento cyklus se opakoval po třech letech, takže nepostoupit znamenalo čekat na další příležitost zase tři roky. „Rozřazovací zápas o dvě postupová místa se hrál těsně před mou maturitní ústní zkouškou, takže si dovedete představit, jak mohly ty partie vypadat. Skončila jsem na třetím, tedy nepostupovém místě a byla hrozně zklamaná.“

Další možností proniknout mezi světovou elitu byl v roce 1981 pásmový turnaj v polské Bydgoszczy. „I tam mě následně čekal rozřazovací zápas s Polkou Brustmanovou, s níž jsem v turnaji dělila páté a šesté místo.“ Tento zápas se již Elišce podařil a za pomoci GM Lubomíra Ftáčníka v zápase jasně zvítězila a postoupila do „mezipásma“. „V roce 1982 jsem

tedy postoupila a hrála svůj první mezipásmový turnaj v Bad Kissingu. Tenkrát mně k postupu nechybělo mnoho. Skončila jsem na dělném čtvrtém místě, ale získala jsem jako první československá hráčka titul velmistryně.“ Pak ovšem následovala nucená přestávka, ve které se novopečená velmistryně věnovala mateřským povinnostem, dceři Kateřině a synovi Tomášovi. Dokázala se ale k šachovnici vrátit a dostala se ještě výše, než byla v dobách studentských.

Prvním kvalifikačním turnajem na již nastoupené cestě do nejužší světové špičky byl v roce 1987 pásmový turnaj hraný opěr v Maďarsku. Jeho dějištěm byl Balatonföldvár. To byl první turnaj, ve kterém jí svaz poskytl výhodu sekundanta, kterým se stal mezinárodní mistr Štefan Gross, a tato volba se ukázala jako správná. „Na turnaji jsem zvítězila s náskokem dvou a půl bodu a to pro mě bylo velké a zároveň milé překvapení. Mezipásmový turnaj se hrál v jugoslávské Smederevské Palance. Dětila jsem druhé místo a musela hrát zase zápas.“

A nebyl to rozhodně ledajaký zápas. Soupeřkami naší šachistky byly dvě tehdy sovětské superstar – exmistryně světa Nona Gaprindašviliová a velmistryně Irina Levitinová. V zápase hraném v Tbilisi tehdy Eliška Richtrová neuspěla. „Nešlo mi to, asi jsem měla moc velký respekt. Na turnaji mě opět doprovázel Štefan Gross. Nelíbil se mu můj přístup, neúspěch nás tak nějak šachově rozdělil. Skončila tam naše spolupráce.“ Přístup Elišky Richtrové nebyl podle toho, co mi IM Gross před lety vykládal, nikdy zcela profesionální především v tom slova smyslu, že pro ni šachy nikdy netvořily celý život. Tuto okolnost potvrzuje i Marek Vokáč. „Eliška nevěřila, že by se mohla stát mistryní světa. Rodina a zaměstnání mělo před šachem prostě přednost,“ říká pražský velmistr a jedním dechem dodává: „Já jsem přesvědčen, že potenciál na mistryni světa měla, protože Sovětky ji jako soupeřku dost respektovaly. Problém byl v tom, že měla úplně jiné podmínky než ony. Šachem se nikdy neživila, její kariéra byla čistě amatérská.“

Úspěch v podobě postupu do turnaje kandidátek se dostavil až v roce 1990 z mezipásmového turnaje v Azově. „Tam jsem byla nominována až jako náhradnice na základě svého ratingu. Doprovázel mě tenkrát Michal Konopka a s jeho pomocí a radami jsem konečně prošla do turnaje kandidátek! Konečně!“ Na mezipásmový turnaj a spolupráci s Eliškou Richtrovou v dobrém vzpomíná také současný reprezentační kouč, pro kterého bylo tehdejší angažmá velkou trenérskou premiérou. „Na spolupráci s Eliškou každopádně dodnes rád vzpomínám,“ říká Michal Konopka a pokračuje: „Hlavně na ten mezipásmový turnaj v Azově. Byl jsem tenkrát mladý kluk, po škole na vojně, a dostal jsem nabídku jet sekundovat Elišce. Turnaj byl dlouhý, sedmnáct kol a k tomu nějaké volné dny.“ I na klíčové okamžiky turnaje si Michal pamatuje velice dobře. „Tenkrát to bylo napínavé do posledního kola a do poslední sekundy. Kdyby

Číňanka Peng v přerušené partii posledního kola porazila Čeljuškono-ovou, dostihla by Elišku a hrál by se doplňkový zápas. Nakonec to dobře dopadlo a Eliška skončila na postupovém třetím místě. Byla to moje první velká ‚trenérská štace‘, obrovská škola a získal jsem neocenitelné zkušenosti. Eliška na mě velmi zapůsobila, hrála skutečně výborně, šla nekompromisně za svým cílem.“ Následný turnaj kandidátek již naší šachistce i přes svědomitou přípravu nevyšel. „Na turnaj kandidátek jsme se pak připravovali společně u Elišky doma v Českých Budějovicích, ale při hvězdném obsazení a troše smůly jsme skončili poslední, tedy osmí.“ vzpomíná dále současný reprezentační lodivod a kriticky dodává: „Považuji za hodně nešťastné, že se o tomto úspěchu vůbec nepíše v knize 100 let organizovaného šachu v českých zemích, přitom se jedná o jeden z největších úspěchů československého šachu. Je to ostuda.“

Potenciál na mistryni světa Eliška měla. Ve čtrnáctileté historii byla první cizinkou, která vyhrála turnaj v SSSR.

Při otázce, na kterých ze svých turnajů vzpomíná Eliška Richtrová nejraději, dostávám přesvědčivou odpověď. „Ráda vzpomínám na turnaj ve Vladimíru (SSSR), který jsem hrála v listopadu 1979. Byl to tradiční ženský turnaj. Nikdo z našich zkušených hráček tam nechtěl jet, protože trval dlouho – po každých třech kolech byl jeden volný den – a většinou to bylo na jednu branku. Já jsem tam tenkrát jela na zkušenou a turnaj vyhrála. A také splnila druhou normu WIM. Ve čtrnáctileté historii jsem byla první cizinkou, která vyhrála turnaj v SSSR. Víím, že tenkrát pořadatelé od nadřízených dostali vynadáno, že nezajistili kvalitní účast velmistryň. Hrála jen

jedna a takhle to dopadlo...“ Z domácích turnajů se pak do paměti naší reprezentantky nejvíce zapsaly její první přebor v Děčíně roku 1978, kde dělila první příčku se Štěpánkou Vokřálovou, a pak také mistrovský turnaj hraný v Dolnom Kubíně na Slovensku. Byla tam krásná příroda, dobrá parta a vyhrála jsem s 1,5 bodovým náskokem.“

Přes nepochybné úspěchy a skutečnost, že je kromě Vlastimila Horta a Miroslava Filipa jediným československým reprezentantem kvalifikovaným do kandidátských bojů, zůstala Eliška Richtrová v anketě pořádané šachovým svazem ke stému výročí jeho založení mimo pomyslné stupínky vítězů. „V anketě byla – myslím – čtvrtá,“ říká velmistr Marek Vokáč a dodává, že nejspíš proto, že šachové veřejnosti již tehdy zmizela z očí na moc dlouho. „Ale objektivně má být dvojkou kousek za Menčíkovou. Asi jsme jí tehdy neudělali dost reklamy,“ konstatuje novoborský reprezentant a souhlasí s ním i Michal Konopka. „Co se jejího umístění v anketě o nejlepší hráčku století týče, tak s tím jsem nesouhlasil. V souladu se svým chápáním šachu a šachové historie jsem ji zařadil na druhé místo a bylo to pro mě stejně přirozené a jasné jako první místo Věry Menčíkové. Tím nechci snižovat vynikající úspěchy a zásluhy Květy Eretové a Jany Jackové, je třeba si uvědomit, že se jedná o anketu a každý má právo na svůj subjektivní názor.“

Přestože jsou dnes pro Elišku Richtrovou šachy hlavně zdrojem odreagování od dennodenní rutiny a setkání s přáteli, rozhodla se v loňském roce opět vstoupit do reprezentačních vod a nastoupit za Českou republiku na prozatím poslední šachové olympiádě hrané v německých Drážďanech. „Chtěla jsem zkusit, jestli jsem nezapomněla hrát šachy na ‚vyšší‘ úrovni s ženami a nejen ligu za družstvo s muži,“ říká oslavenkyně a hned doplňuje: „Zjistila jsem, že sice nezapomněla, ale chybí výdrž a nervy.“ Svoji úlohu v angažování staronové posily přiznal Šachovému týdeníku Michal

Konopka. „Po dohodě s ženským kapitánem Lukášem Klímou jsem jí zavolaal a zeptal jsem se, jestli by nechtěla hrát. Dlouhá léta před tím Marek Vokáč, který Elišku dobře zná, avizoval, že nevěří, že by se Eliška nechala přemluvit, ona přesto kývla. Je fajn, že se to povedlo a že vedle sebe hrály takové hvězdy jako Jana Jacková, Katka Němcová a dnes už legendární Eliška.“ A Marek Vokáč svoji počáteční nedůvěru zcela na rovinu přiznává. „Velmi mě souhlasem s účastí v Drážďanech překvapila a našla ve svém náročném pracovním programu náhodou volný čas. Určitě nepředpokládala, že bude muset sehrát za tým tolik partií, a na nějakou zvláštní přípravu určitě mnoho času neměla,“ říká a zároveň její výkon hodnotí velmi pozitivně. „Eliščino vystoupení bylo myslím velmi dobré. Ukázala, že umí i po výrazné herní přestávce, a dokud jí stačily síly, tak byla výraznou oporou a tahounem družstva,“ říká a zároveň vyjadřuje naději, že by se Elišku Richtrovou mohlo podařit „vyhecovat“ k účasti ve veteránských soutěžích, kde by mohla nepochybně přidat ještě nějaký výrazný úspěch.

Ptali jsme se Elišky Richtrové i na její dojem ohledně změn v ženském šachu, se kterými se měla možnost na olympiádě setkat. „Rozdíl je celkem markantní. Je více vyrovnaná střední průměrná vrstva hráček. Všechny hrají tak nějak podobně. Strategie nic moc, ale to není důležité, protože čas se zkrátil a více rozhoduje pohotovost v časové tísni.“ Tomu odpovídá i partie, kterou nám WGM Richtrová doporučila pro toto číslo Šachového týdeníku. „Jsem pyšná na tah Se8, který snad řešil pozici. Asi jsem byla před tím i prohraná, ale to ukazuje, jak dnes partie probíhají. Matila jsem na visícím praporku a to byly ty nervy, o kterých mluvím. Navíc mě deptá i představa, že vaši partii sledují kamarádi, nekomarádi, různí šachisté, on-line, mají k tomu puštěného Fritze, a jsou hrozně chytří...“

JOVITA ZIOGAITE (2093) - ELIŠKA RICHTROVÁ (2270) Olympiáda Drážďany 2008 Pircova obrana [B06]

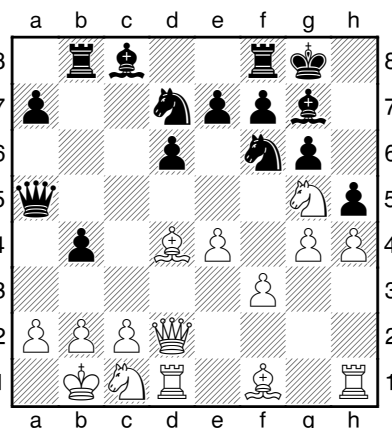
1.e4 c6 2.d4 g6 3.Jc3 Sg7 4.Se3 d6 5.Dd2 b5 6.0-0-0 Da5 7.Kb1 b4 Jinou cestu v méně prošlapané variantě si vybral soupeř Zachara Jefimenka v partii z turnaje ve Fuerthu roku 2002. Ovšem po 7...Jd7 8.Sd3 Jb6 9.Jce2 Dxd2 10.Vxd2 Jf6 11.f3 Se6 12.d5 cxd5 13.Sxb6 axb6 14.Sxb5+ Sd7 15.Sxd7+ Kxd7 16.exd5 vyrovnání zřejmě také nedosáhl. Viz. Jefimenko, Z. (2557) – Seul, G. (2416), Fuerth 2002.

8.Jce2 Jd7 9.Jc1 Vb8 10.h4 Za úvahu stálo okamžitě nastoupit centrálním pěšcem se snahou o využití opoždění černého vývinu. Po 10.e5 dxe5 11.Jb3 Dc7 12.dxe5 Sxe5 (nelze 12...Jxe5? pro 13.Sxa7 s výhodou bílého) 13.Jf3 Sg7?! (lepší a pevnější je pokračování 13...Sd6!?) 14.Sc4 má bílá ve svých rukách nebezpečnou iniciativu.

10...h5 Logická blokovácí reakce. Docela dobře byl možné s tímto tahem počkat a nejprve vylepšit vlastní vývin prostřednictvím 10...Jgf6!?

11.Jf3 Jgf6 12.Jg5 Jenom k nejasné hře s nejistým výsledkem by mohla vést centrální ofenziva počínající tahy 12.Jb3 Dc7 13.e5!? po logickém 13...Jd5 14.e6 (Pomalé je zřejmě 14.exd6 exd6 15.Ve1 0-0 a černá by měla být OK.) 14...fxe6 15.Jg5 Jf8 a i přes estetické nedostatky by černá pozice mohla hratelna i díky hrozbám na dámském křídle.

12...0-0 13.f3 c5 14.g4 cxd4 15.Sxd4

15...Je5?! Možná zárodek problémů černé v této partii. V praktické hře je ale těžké spoľehnout se na odvážné

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?

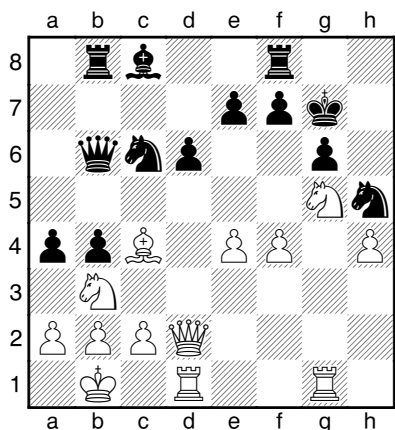
STAČÍ SE
ZAREGISTROVAT NA
www.praguechess.cz

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ
PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

15...hxg4 a po logickém 16.h5 zahrát nápadité 16...Sh6! s hrozbou předsunutému bílému jezdcí (*Beznadějně je 16...Jxh5?, což by bylo přivítáno jednoduchým, ale smrtelným 17.Jb3 Dc7 18.Sxg7 Kxg7 19.fxg4 Jhf6 20.Dh2.*) 17.hxg6 Dxc5 18.Vxh6 Dxd2 19.Vxd2 gxf3 20.gxf7+ Kxf7 se černá drží a měla by z pod útoku vyklouznout bez závažného škrábnutí.

16.gxh5 Jxh5 17.f4 Jc6 18.Sxg7 Kxg7 19.Jb3 Db6 20.Sc4 Na okamžitě 20.f5!? má černý pravděpodobně dostatek argumentů v podobě odpovědi 20...a5 21.Sc4 a4 22.Vhg1 (22.Jxf7 Vxf7 23.Sxf7 Kxf7 24.fxg6+ Kg7 25.Dg5 axb3 26.axb3 Db5 27.Vd5 De2! vede k vyrovnání.) 22...Je5 23.Jxf7 Vxf7 24.Sxf7 Kxf7 25.fxg6+ Kg8 s reálnými nadějemi na smírný výsledek. **20...a5 21.Vhg1 a4** Pokračování, které mělo partii prohrát. Určité šance na přežití by měla naše velmistryně po 21...f5 22.Je6+ Sxe6 23.Sxe6 fxe4 24.f5 Vf6 25.Dg5, ale ani tak bych si na černé figury nevsadil.

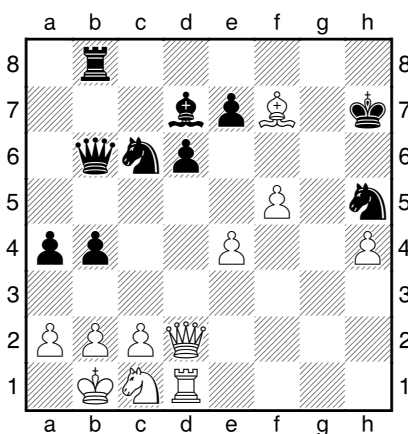

22.Jc1?? K přímé a hezké výhře vedlo zboření zdí pevnosti kolem černého krále pomocí 22.Jxf7! Vxf7 23.Vxg6+ Kxg6 24.Dg2+ Kh7 25.Sxf7+- a černý král je zcela bez šancí přežít několik dalších tahů.

22...Sd7 23.Jxf7? Bílá se ke své škodě rozhoduje pro špatné pořadí tahů, když přehlíží obranný tah své soupeřky ve 26. tahu. Správně bylo 23.f5 Je5 (*Nepomůže ani 23...b3 24.axb3 axb3 25.Jxf7 bxc2+ 26.Dxc2 Vxf7 27.Vxg6+ a bílá vyhraje.*) 24.Jxf7 Vxf7 25.Sxf7 Kxf7 26.Dh6 Jf6 27.fxg6+ Kg8 28.Vdf1 a bílý opět vyhrává.

23...Vxf7 24.Vxg6+? Bílou mohlo ve hře o celý bod udržet ještě pokračování 24.Dd5.

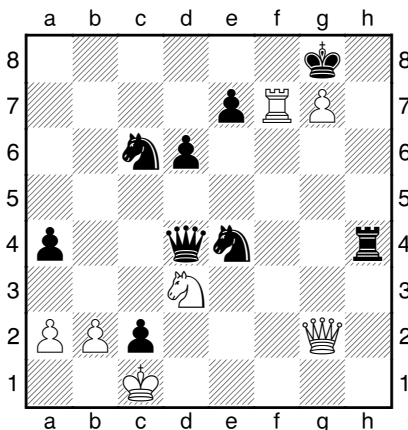
24...Kxg6 25.f5+ Kh7 26.Sxf7

26...Se8 27.Sg6+? Prohrává vyhranou partii. Pravděpodobně by se například po 27.Sd5 ještě nic tragického nedělo. Černý sice má figuru za dva pěšce, ale pozice jeho krále stále ještě není i díky hrozícímu výpadu Dg5 zcela bezpečná. **27...Sxg6 28.fxg6+ Kg7 29.Dg5 Vh8 30.Jd3** Větší odpor mohla klást bílá po 30.Vf1, ale i tady se černý vítězně ubrání po 30...Jf6 31.Je2 b3 32.Jg3 bxc2+ 33.Kc1 Jd4 34.h5 Vb8 35.h6+ Kh8 36.g7+ Kh7. **30...Dd4 31.Vf1 Jf6** Nyní je již partie poměrně lehce rozhodnuta a pro černou začínají šachy plné radosti. **32.Ve1 Vh5 33.Dg3 Jxe4?!** Nepřesnost po dlouhém a namáhavém boji. Jednodušší bylo zahrát například 33...a3 s rozhodující výhodou.

34.Dg2? Při nedostatku času oplácí bílá chybu chybou. Úpornější bylo 34.Df4, když například 34...Jc3+ 35.bxc3 Dxf4 36.Jxf4 Vxh4 k jasné a okamžité výhře černé vést rozhodně nemusí.

34...Vxh4 35.Vf1 b3 36.Vf7+ Kg8 37.g7 bxc2+ 38.Kc1

38...Vh1+ Zahajuje závěrečnou exekuci bílého krále.

39.Dxh1 Kxf7 40.Dh6 Dg1+ 41.Kxc2 Jd4#

0-1

Hlavní profesí naší reprezentantky je v současnosti účetnictví. „Mám účetní firmu s pěti zaměstnanci a ta absorbuje v podstatě většinu mé energie. Je třeba neustále studovat nové zákony. K tomu se hodí, že mám celkem dobrou paměť a i kombinální schopnosti.“ Kromě své firmy a šachu už jí ovšem příliš času nezbyvá a když, pak je vyplněn běžnými starostmi a radostmi. „Uklízím, vařím, peru, žehlím, zavažuji, spím, chodím do lesa na houby nebo si čtu.“ Na konci našeho rozhovoru se řeč stáčí k poněkud filosofičtějším otázkám. Ptám se, jestli je něco, čeho se Elišce Richtrové nepodařilo dosáhnout, i když se o to velmi snažila. V šachu, kam jsem došla, tam jsem došla, a na víc jsem neměla. A v životě? Snad ideálního partnerského vztahu. Zjistila jsem, že ideální partner neexistuje a děti se také nedají vychovat podle vašich představ. Takže pokud si člověk neklade nereálné cíle, a ty já si nekladu, tak je všechno tak, jak má být.“

Jeden životní sen však Eliška Richtrová stále má. „Mám sen, který se však dá splnit, jen když vyhraju ve Sportce. Chtěla bych šachový dům. Kdysi jsem viděla šachový palác v Tbilisi, ale to byl palác... Děti se tam chodily učit hrát šachy. Něco takového, skromnějšího, dole šachová kavárna, v 1. patře každý den šachové kroužky, internet, velká knihovna, pořádání bleskových turnajů...“

Václav Pech

KALENDÁRIUM

26. 6. - 5. 7. 2009

Brno. **Šachový festival Duras Open 2009**. Velmistrovský turnaj GM Brno 2009, dva IM turnaje: IM TESPO Engineering, IM Dopravní stavby 2009 a OPEN turnaj hraný jako otevřený přebor Jihomoravského kraje jednotlivců.

Rudolf Moulis
tel.: 607 900 656
moulis@kroknet.cz
www.skduras.cz

28. 6. - 5. 7. 2009

Luděk Pachman

Praha. **Memoriál Luďka Pachmana 2009**. Národní open, švýcarský systém na 7 kol, tempo 1,5 hod./30 tahů + 30 min. do konce partie.

Růžena Příbylová
tel.: 777 071 192
orbis64@login.cz
www.chessacademy.cz

29. 6. - 5. 7. 2009

Lubawce (Polsko). **4. Mezinárodní Šachový Turnaj Brama Lubawska**. švýcarský systém na 9 kol, tempo 90 min. + 30 s./tah.

Marcin Jurkowski
www.brama.przedwojow.pl

4. 7. 1972

Alexej Širov

Své třicáté sedmé narozeniny oslaví jeden z nejlepších šachistů současnosti, jehož ostrý herní styl přitahuje tisíce fanoušků, velmistr **Alexej Širov**.

4. - 12. 7. 2009

Náchod. 7. ročník **NIKI OPEN**. Mezinárodní šachový turnaj „O pohár starosty města Náchod“ Švýcarský systém na 9 kol, tempo 120 min. + 30 s./tah.

Dusbaba Petr
tel.: 602 628 968
niki.dusbaba@seznam.cz
nachod2009.sweb.cz

4. - 11. 7. 2009

Vsetín. **Přebor města Vsetína 2009**. Švýcarský systém na 9 kol, tempo 90 min./30 tahů + 1 hod. do konce.

Radek Zádrapa
tel.: 736 779 944
radek@zadraba.cz

4. - 12. 7. 2009

Klatovy. **O pohár města Klatov**. Švýcarský systém na 9 kol, tempo 2 hod./partie + 30 s./tah.

Karel Nováček
tel.: 737 337 955
karel.novacek@quick.
www.sachy-klatovy.cz

4. - 12. 7. 2009

Karviná. **Karviná Open 2009**. Švýcarský systém na 9 kol, tempo 2 hod./40 tahů + 1 hod. do konce.

Jaromír Canibal
tel.: 603 872 071
caissa@volny.cz

5. - 12. 7. 2009

Krásná Lípa. 11. ročník **Open České Švýcarsko 2009**. Švýcarský systém na 9 kol, tempo 2 hod./40 tahů + 1 hod. do konce. Pořadatel si vyhrazuje možnost změny tempa v případě hry DGT

hodinami, tedy 90 min./40 tahů + 30 min. do konce s bonusem 30 s./tah.

Jiří Průdek
tel.: 606 807 197
prudek.jiri@seznam.cz
www.tj-krlipestranky.cz

10. 7. 1884

Paul Ch. Morphy

Před sto dvaceti pěti lety zemřel ve svém rodném New Orleansu jeden z prvních nekorunovaných šachových králů **Paul Charles Morphy**.

11. - 17. 7. 2009

Oberwart (Rakousko) 31. Internationales Schach-Open Stadtgemeinde Oberwart. Švýcarský systém na 9 kol, tempo 90 min./40 tahů + 30 min. do konce.

Internat der Stadt Oberwart
tel.: +430 3352/32866
internat@oberwart.at
schachopen.oberwart.at

11. - 19. 7. 2009

Michael Adams

Edmonton (Kanada). **Canadian Open Chess Championship 2009** za účasti Alexeje Širova, Michaela Adamse a Ni Hua.

Švýcarský systém na 9 kol, tempo 90 min./40 tahů + 30 min. do konce.

Micah Hughey
tel.: +1 (1) 780-240-6365
mhughey@hotmail.com
www.monroi.com

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com
šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)
výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)
sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)
editor čísla: Jan Binder (e-mail: binder@musiczone.cz) • jazykový korektor: Jan Mácha